

ZAKON
O TRANSPORTU, DISTRIBUCIJI I KORIŠĆENJU
PRIRODNOG GASA
("Sl. glasnik RS", br. 66/91, 53/93, 67/93, 48/94, 44/95 - dr.
zakon i 12/96)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Transport, distribucija i korišćenje prirodnog gasa kao dobra od opšteg interesa, vrši se u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje delatnosti transporta i distribucije prirodnog gasa.

Član 2

Transportom prirodnog gasa, u smislu ovog zakona, smatra se transport gasa sistemom gasovoda od primopredajnih stanica na ulazu u gasovodni sistem do gasno-distributivne mreže u naseljenim mestima i potrošača direktno priključenih na gasovod, zaključno sa mernoregulacionom stanicom.

Distribucijom prirodnog gasa, u smislu ovog zakona, smatra se distribucija prirodnog gasa od mernoregulacione stanice, cevovodima gasno-distributivne mreže u naseljenim mestima, instalacijama potrošača direktno priključenih na gasovod i spojenim vodovima u okviru te mreže do unutrašnjih gasnih instalacija potrošača.

Gasovodom, u smislu ovog zakona, smatraju se podzemni, nadzemni i podvodni cevovodi i objekti, uređaji i postrojenja koji su njihovi sastavni delovi (u daljem tekstu: gasovodi), koji služe za transport i distribuciju prirodnog gasa.

Potrošačima prirodnog gasa, u smislu ovog zakona, smatraju se svi korisnici prirodnog gasa čiji su objekti priključeni na gasovod.

Objektima potrošača prirodnog gasa, u smislu ovog zakona, smatra se instalacija, gasni aparati, uređaji i postrojenja.

Unutrašnjom gasnom instalacijom potrošača prirodnog gasa, u smislu ovog zakona, smatra se instalacija koja počinje iza glavnog zapornog cevnog zatvarača na gasno-distributivnoj mreži, a završava se na vrhu kanala za odvod produkata sagorevanja u atmosferu.

Član 3

Objekti, uređaji, cevovodi i postrojenja za transport i distribuciju prirodnog gasa čine jedinstven tehničko-tehnološki gasovodni sistem Republike.

Tehničko jedinstvo gasovodnog sistema Republike, ostvaruje se povezivanjem objekata za transport i distribuciju prirodnog gasa.

Tehnološko jedinstvo gasovodnog sistema Republike ostvaruje se kroz zajednički i koordinirani rad postrojenja, uređaja i objekata za transport i distribuciju prirodnog gasa, jedinstveno upravljanje, razmenu prirodnog gasa, kao i obezbeđivanje propisanog radnog pritiska prirodnog gasa.

Član 4

Objekti, uređaji, postrojenja i cevovodi iz člana 2 stav 5 i člana 3 ovog zakona, grade se, koriste i održavaju u skladu sa propisima, standardima i tehničkim normativima koji se odnose na tu vrstu objekata, kao i propisima kojima su utvrđeni uslovi u pogledu zaštite od požara i zaštite životne sredine i svojim radom ne smeju ugrožavati bezbednost ljudi, objekata i imovine.

Član 5

Nadzor nad primenom ovog zakona, propisa donetih za njegovo sprovođenje i opštih akata, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta koji se odnose na projektovanje, građenje, odnosno rekonstrukciju, održavanje i korišćenje gasovoda, objekata, uređaja i postrojenja, kao i na kvalitet isporuke prirodnog gasa, vrši ministarstvo nadležno za poslove odgovarajuće inspekcije na način i po postupku utvrđenim zakonom.

II OBAVLJANJE DELATNOSTI TRANSPORTA I DISTRIBUCIJE PRIRODNOG GASA

Član 6

Preduzeća koja obavljaju delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa organizuju se i posluju kao javna preduzeća, osim preduzeća koja za obavljanje tih delatnosti osniva strano lice sa domaćim licem u skladu sa propisima kojima se uređuju strana ulaganja.

Obezbeđivanje zaštite javnog interesa u preduzećima koja se za obavljanje delatnosti transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa osnivaju kao javna preduzeća, vrši se davanjem saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove energetike na odredbe statuta koje se odnose na obavljanje delatnosti od javnog interesa.

Član 7

Preduzeća iz člana 6 stav 1 ovog zakona dužna su da obezbede trajno i nesmetano snabdevanje potrošača prirodnim gasom u pogledu količine i kvaliteta, u skladu sa zakonom, opštim uslovima o isporuci prirodnog gasa, energetske bilansom i ugovorima.

Član 8

Poslove tehničkog rukovođenja nad funkcionisanjem gasovodnog sistema Republike i rukovođenja pogonom sistema, odnosno delom tog sistema, može obavljati diplomirani inženjer odgovarajuće struke sa tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja nad gasovodnim sistemom odnosno rukovođenja pogonom ili delovima gasovodnog sistema i položenim stručnim ispitom.

Poslove rukovanja gasnim uređajima ili postrojenjima gasovoda može obavljati lice, koje ima IV stepen stručne spreme, odnosno obrazovanje koje odgovara tom stepenu stručne spreme odgovarajuće tehničke struke, sa radnim iskustvom od najmanje dve godine na poslovima rukovanja gasnim uređajima ili postrojenjima i položenim stručnim ispitom.

Poslove održavanja gasnih uređaja, postrojenja gasovoda ili unutrašnjih gasnih instalacija može obavljati lice koje ima najmanje III stepen stručne spreme, odnosno obrazovanje koje odgovara tom stepenu stručne spreme, odgovarajuće tehničke struke, sa radnim iskustvom od najmanje dve godine na poslovima održavanja gasnih uređaja, postrojenja ili unutrašnjih gasnih instalacija i položenim stručnim ispitom.

Član 9

Stručni ispit za poslove iz člana 8 ovog zakona polaže se pred komisijom koju obrazuje ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Propise o programu i načinu polaganja stručnih ispita iz stava 1 ovog člana, donosi ministarstvo nadležno za poslove energetike i ministarstvo nadležno za poslove prosvete.

III IZGRADNJA, ZAŠTITA I ODRŽAVANJE GASOVODA

Član 10

Izgradnja gasovoda vrši se na način i pod uslovima utvrđenim propisima kojima se uređuje izgradnja objekata, u skladu sa tehničkim uslovima i normativima kojima se obezbeđuje nesmetan i bezbedan transport i distribucija prirodnog gasa i zaštita ljudi, imovine i objekata od požara, odnosno eksplozije i havarije.

Tehničkim uslovima i normativima za projektovanje i izgradnju gasovoda za transport i distribuciju prirodnog gasa, uređuje se naročito: uslovi i način trasiranja i polaganja gasovoda, uslovi i način ukrštanja i približavanja gasovoda sa električnim instalacijama, putevima, železničkim i tramvajskim prugama, dozvoljeni radni pritisak gasa, vrste cevi kroz koje se vrši transport i distribucija gasa; način i uslovi postavljanja cevi i zaštita od korozije cevi i ispitivanje gasovoda i merno regulacionih stanica.

Tehničke uslove i normative iz stava 2 ovog člana, propisuje ministarstvo nadležno za poslove energetike, ukoliko ti uslovi i normativi nisu utvrđeni drugim propisima.

Član 11

Odobrenje za izgradnju, odnosno rekonstrukciju magistralnih gasovoda i gasovoda za međunarodni transport izdaje ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Član 12

Ako u izgradnji gasovoda učestvuju potrošači prirodnog gasa ulaganjem finansijskih sredstava, prava i obaveze tih potrošača i preduzeća koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa utvrđuje se ugovorom kojim se uređuje naročito: uslovi i način izgradnje gasovoda, troškovi i način obezbeđivanja sredstava za tu izgradnju, kao i prava po osnovu njihovog učešća u finansiranju izgradnje gasovoda u skladu sa posebnim zakonom.

Ukoliko je investitor gasovoda drugo pravno lice ili fizičko lice, preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa preuzima gasovod u svoje osnovno sredstvo, o čemu to preduzeće i investitor zaključuju ugovor, kojim se, pored ostalog utvrđuje i pravo investitora na udeo u ukupnom kapitalu preduzeća, odnosno druga prava, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 13

Zabranjena je izgradnja objekata i izvođenje drugih radova, ispod, nad i pored gasovoda kojima se narušava nesmetan i bezbedan transport i distribucija gasa ili se ugrožava bezbednost ljudi i imovine.

Ako je izvođenje radova iz stava 1 ovog člana neophodno i ima privremeni karakter, preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa dužno je da izda saglasnost za izvođenje tih radova u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva, kojom se određuju i zaštitne mere za izvođenje tih radova.

Troškove preduzimanja utvrđenih zaštitnih mera snosi izvođač radova.

Član 14

Preduzeće, koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa, dužno je da redovno vrši kontrolu i održavanje gasovoda o čemu vodi posebnu evidenciju.

Preduzeće iz stava 1 ovog člana može da poveri obavljanje poslova održavanja gasovoda drugom preduzeću ili pravnom licu, odnosno preduzetniku, koje je upisano u sudski registar za obavljanje poslova održavanja gasovoda i ima odgovarajuće uređaje i opremu za obavljanje tih poslova, kao i najmanje tri zaposlena lica koja ispunjavaju uslove iz člana 8 ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove energetike.

IV PRIKLJUČENJE OBJEKATA POTROŠAČA PRIRODNOG GASNA NA GASOVOD

Član 15

Za priključenje novih objekata potrošača prirodnog gasa na gasovod ili za povećanje potrošnje prirodnog gasa postojećih potrošača pribavlja se energetska saglasnost koja sadrži energetske i tehničke uslove.

Energetskim uslovima određuje se maksimalna časovna potrošnja prirodnog gasa i radni pritisak na koji se priključuju objekti potrošača prirodnog gasa, a za preduzeća i moguća godišnja potrošnja prirodnog gasa.

Tehničkim uslovima za priključenje određuje se, u skladu sa standardima i tehničkim normativima, kao i Opštim uslovima o isporuci prirodnog gasa, vrsta, način i mesto priključenja objekata novog potrošača na gasovod.

Član 16

Energetsku saglasnost za priključenje objekata potrošača prirodnog gasa, u smislu člana 15 ovog zakona, daje preduzeće na čiji se gasovod priključuju objekti potrošača prirodnog gasa.

Preduzeće iz stava 1 ovog člana dužno je da rešenjem izda energetsku saglasnost ako su ispunjeni energetski i tehnički uslovi za priključenje objekta u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Protiv rešenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove energetike, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Član 17

Ako se gradi novi ili rekonstruiše postojeći objekat koji treba snabdevati prirodnim gasom, ili koji povećava potrošnju, odnosno količinu prirodnog gasa, saglasnost iz člana 15 ovog zakona mora se pribaviti pre izdavanja odobrenja za izgradnju.

Član 18

Energetsku saglasnost u smislu člana 15 ovog zakona, nije dužan da pribavlja postojeći potrošač, ako u svom objektu koji je već priključen na gasovod, izvodi radove na zamenu instalacija zbog njihove dotrajalosti, odnosno ako izvodi radove na ugrađivanju ili zamenu postojećih uređaja ili druge slične radove kojima se ne povećava potrošnja prirodnog gasa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, postojeći potrošač je dužan da pribavi tehničke uslove sa izvođenjem radova, koji se izdaju u skladu sa propisanim tehničkim normativima.

Preduzeće na čiji se gasovod priključuje unutrašnja gasna instalacija potrošača, dužno je da izda tehničke uslove iz stava 2 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.

Član 19

Preduzeće, na čiji se gasovod priključuje unutrašnja gasna instalacija potrošača, dužno je da najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za priključenje, priključi na gasovod unutrašnju gasnu instalaciju, ako su ispunjeni uslovi iz energetske saglasnosti i ako unutrašnja gasna instalacija potrošača ispunjava propisane tehničke uslove.

Ispunjenost propisanih tehničkih uslova unutrašnjih gasnih instalacija utvrđuje preduzeće iz stava 1 ovog člana.

Zabranjeno je potrošačima da samovlasno priključuju na gasovod svoje unutrašnje gasne instalacije.

Ukoliko preduzeće i pored ispunjenja uslova iz stava 1 ovog člana ne priključi unutrašnju gasnu instalaciju potrošača u propisanom roku, potrošač može tražiti prinudno izvršenje u skladu sa posebnim zakonom.

Član 20

Ako objekti potrošača prirodnog gasa koje treba priključiti na gasovod, ne ispunjavaju propisane tehničke uslove može se privremeno odbiti priključenje i odrediti rok u kome je potrošač dužan da otkloni nedostatke.

Ako nadležni inspektor, na zahtev potrošača, ustanovi da objekti iz stava 1 ovog člana ispunjavaju propisane tehničke uslove, preduzeće na čiji se gasovod priključuju objekti potrošača prirodnog gasa, dužno je da priključi objekat potrošača na gasovod.

U slučaju iz stava 2 ovog člana preduzeće odgovara za štetu koju je potrošač pretrpeo zbog odbijanja priključenja objekta na gasovod.

V IZVOĐENJE, ZAŠTITA I ODRŽAVANJE UNUTRAŠNJIH GASNIH INSTALACIJA

Član 21

Izgradnja i korišćenje unutrašnjih gasnih instalacija vrši se u skladu sa tehničkim normativima i uslovima za unutrašnje gasne instalacije.

Tehničkim normativima i uslovima za projektovanje, izgradnju i upotrebu unutrašnjih gasnih instalacija uređuje se naročito: cevna instalacija; kućni priključak, vrste priključnih vodova, postavljanje gasnih aparata, odvod produkata sagorevanja i dovod svežeg vazduha, ispitivanje i puštanje unutrašnje gasne instalacije u rad.

Tehničke normative i uslove iz stava 2 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove energetike ako ti uslovi i normativi nisu utvrđeni drugim propisima.

Član 22

Preduzeće na čiji su gasovod priključene unutrašnje gasne instalacije, dužno je da vrši kontrolu tehničke ispravnosti unutrašnjih gasnih instalacija, u skladu sa tehničkim propisima i standardima koji se odnose na unutrašnje gasne instalacije.

Preduzeće iz stava 1 ovog člana, dužno je da održava unutrašnje gasne instalacije, osim gasnih aparata, ako održavanje unutrašnjih gasnih instalacija ne obavlja sam potrošač.

Poslove održavanja unutrašnjih gasnih instalacija potrošač može da obavlja sam ako ima odgovarajuće uređaje i opremu i najmanje tri zaposlena lica koja ispunjavaju uslove iz člana 8 ovog zakona.

Preduzeće iz stava 1 ovog člana može obavljanje poslova održavanja unutrašnjih gasnih instalacija da poveri preduzeću ili drugom pravnom licu, odnosno preduzetniku ako ispunjava uslove iz člana 14 stav 2 ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz st. 3 i 4 ovog člana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Troškove održavanja unutrašnjih gasnih instalacija snosi potrošač.

Član 23

O izvršenoj kontroli ispravnosti i o izvedenim radovima na održavanju unutrašnjih gasnih instalacija, preduzeće, odnosno potrošač vodi posebnu evidenciju.

Član 24

U slučaju oštećenja unutrašnjih gasnih instalacija potrošač je dužan da bez odlaganja preduzme mere neophodne zaštite određene tehničkim propisima i standardima iz člana 22 stav 1 ovog zakona i da o tome obavesti preduzeće na čiji su gasovod priključeni njegovi objekti.

Član 25

Preduzeće na čiji su gasovod priključene unutrašnje gasne instalacije, dužno je da:

- 1) organizuje neprekidno dežurstvo za hitne intervencije na unutrašnjim gasnim instalacijama;
- 2) na zahtev potrošača odmah izvrši kontrolu, odnosno popravku dela unutrašnjih gasnih instalacija;
- 3) vrši pregled tehničke ispravnosti unutrašnjih gasnih instalacija najmanje jednom godišnje; i
- 4) odmah prekine isporuku gasa ukoliko osnovano sumnja u ispravnost ili ukoliko utvrdi nepravilnosti na gasnim instalacijama, takvog obima da predstoji neposredna opasnost po život ljudi i imovinu, koja bi nastala daljom isporukom gasa.

VI ISPORUKA PRIRODNOG GASA

1. Ugovor o isporuci prirodnog gasa

Član 26

Prirodni gas se isporučuje na osnovu ugovora.

Ugovor o isporuci prirodnog gasa zaključuje se u pismenoj formi na određeno ili neodređeno vreme u skladu sa Opštim uslovima o isporuci prirodnog gasa i tarifnim sistemom.

Ugovor iz stava 2 ovog člana sadrži naročito: naziv i adresu ugovornih strana; količinu, kvalitet i cenu prirodnog gasa; način isporuke; mesto predaje i merenja; način obračuna i plaćanja; obaveze ugovornih strana u pogledu kontrole i održavanja i troškova kontrole i

održavanje unutrašnjih gasnih instalacija; obavezu potrošača da tehničkoj službi preduzeća omogući pregled i kontrolu unutrašnjih gasnih instalacija; obavezu potrošača da se pridržava tehničkog uputstva za korišćenje gasa; odgovornost za pričinjenu štetu i odgovornost za neispunjavanje ili neuredno ispunjavanje obaveza iz ugovora i slučajeve i uslove u kojima se ne može ograničiti ili obustaviti isporuka prirodnog gasa.

Otkazni rok ugovora zaključenog na određeno vreme je 60 dana.

2. Opšti uslovi o isporuci prirodnog gasa

Član 27

Opštim uslovima o isporuci prirodnog gasa (u daljem tekstu: opšti uslovi) uređuju se naročito:

- 1) uslovi i način davanja saglasnosti za priključenje novih objekata potrošača prirodnog gasa i davanje saglasnosti za povećanje potrošnje prirodnog gasa kod postojećih potrošača;
- 2) uslovi pod kojima se objekti potrošača prirodnog gasa priključuju na gasovod;
- 3) uslovi, način i rokovi zaključivanja ugovora o isporuci prirodnog gasa, mesto predaje i merenja gasa, obaveze isporučioaca o kontinuiranom snabdevanju potrošača kvalitetnim gasom i obaveze potrošača u vezi sa preuzimanjem prirodnog gasa;
- 4) način obračuna i uslovi plaćanja prirodnog gasa, popusti i bonifikacije, kao i visina ugovorne kazne za slučaj neuredne i neredovne isporuke i preuzimanja prirodnog gasa i neurednog plaćanja isporučenog prirodnog gasa;
- 5) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja u gasovodnom sistemu radi sprečavanja daljeg širenja poremećaja i obustave isporuke prirodnog gasa;
- 6) uslovi i način obustave isporuke prirodnog gasa potrošačima;
- 7) uslovi i način racionalne potrošnje i štednje prirodnog gasa;
- 8) način utvrđivanja količine neovlašćeno utrošenog prirodnog gasa i način obračuna i naplate te količine prirodnog gasa;
- 9) uslovi i način, mere i redosled ograničenja isporuke kao i planovi štednje i racionalne potrošnje prirodnog gasa u slučaju smanjenja mogućnosti isporuke prirodnog gasa;
- 10) objekti potrošača kojima se ne može obustaviti isporuka prirodnog gasa zbog neizvršenih obaveza za isporučeni prirodni gas ili u drugim slučajevima;
- 11) način uređivanja međusobnih odnosa između isporučioaca prirodnog gasa i potrošača kojima se ne može obustaviti isporuka prirodnog gasa;
- 12) merenje isporučenog prirodnog gasa;
- 13) način obaveštavanja potrošača kada nastane situacija u slučajevima iz tač. 5, 6, 7, 9 i 10 ovog člana.

Opšte uslove o isporuci prirodnog gasa donosi Vlada Republike Srbije.

3. Obustava isporuke prirodnog gasa

Član 28

Isporuka prirodnog gasa može se obustaviti potrošaču u slučaju:

- 1) ako koristi prirodni gas bez saglasnosti ili mimo mernih uređaja ili je potrošač prirodnog gasa samovlasno priključio svoje unutrašnje gasne instalacije na gasovod.
- 2) ako onemogućí pravilno registrovanje utrošenog prirodnog gasa;
- 3) ako troši prirodni gas suprotno uslovima koji su utvrđeni u izdatoj saglasnosti, odnosno ugovoru o isporuci prirodnog gasa;
- 4) ako objekat potrošača prirodnog gasa ne ispunjava propisane tehničke uslove i ugrožava život ljudi i imovinu;
- 5) ako svojim objektima ometa normalnu isporuku prirodnog gasa drugim potrošačima;
- 6) ako to zahteva potrošač u skladu sa ugovorom;
- 7) ako preko svoje instalacije bez odobrenja preduzeća dozvoli drugom potrošaču potrošnju prirodnog gasa;
- 8) ako se ne pridržava tehničkog uputstva preduzeća o načinu korišćenja gasa;
- 9) ako neovlašćeno vrši opravke ili zamenu delova unutrašnjih gasnih instalacija;
- 10) ako ne izvršava obavezu za isporučeni prirodni gas u propisanom, odnosno ugovorenom roku;
- 11) ako uskrati ili onemogućí ovlašćenim licima pristup do mernih uređaja, odnosno do unutrašnjih gasnih instalacija;
- 12) ako u slučaju štednje i racionalne potrošnje prirodnog gasa, ne poštuje i ne sprovodi propisane mere.

U slučaju iz tač. 5, 7, 10, 11 i 12 stav 1 ovog člana, preduzeće koje obavlja delatnost transporta odnosno distribucije prirodnog gasa dužno je da prethodno pismeno upozori potrošača na nedostatke, odnosno neispravnosti, zbog kojih mu se može obustaviti isporuka prirodnog gasa i da odredi rok za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti u skladu sa opštim uslovima.

4. Ograničenje isporuke prirodnog gasa

Član 29

Ako se zbog nepredviđenih okolnosti mogućnost transporta odnosno distribucije prirodnog gasa toliko smanji da je ugrožena stabilnost snabdevanja potrošača prirodnim gasom preduzimaju se mere ograničenja i primenjuje redosled i način isporuke prirodnog gasa u skladu sa opštim uslovima.

Član 30

Odluka o ograničenju isporuke prirodnog gasa donosi se, u skladu sa planovima selektivnog ograničenja potrošnje prirodnog gasa.

Planove iz stava 1 ovog člana donosi preduzeće na čiji su gasovod priključeni objekti potrošača prirodnog gasa, u skladu sa opštim uslovima, a na osnovu jedinstvenih kriterijuma za raspodelu raspoloživih količina prirodnog gasa na sve potrošače, a na način kojim se obezbeđuje ravnopravan položaj svih potrošača.

Planove selektivnog ograničenja potrošnje prirodnog gasa, preduzeće je dužno da donese najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja energetskeg bilansa za tekuću godinu.

Član 31

Odluka o ograničenju isporuke objavljuje se u sredstvima javnog informisanja.

Preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa dužno je da u skladu sa kriterijumima iz člana 27 stav 1 tačka 9 ovog zakona, utvrdi procenete smanjenja isporuke, odnosno potrošnje prirodnog gasa za svoje potrošače i o tome ih, sredstvima javnog informisanja, obavesti najkasnije u roku od 24 časa pre početka primene odluke o ograničenju isporuke gasa.

Potrošač je dužan da uskladi potrošnju prirodnog gasa sa utvrđenim procentima iz stava 2 ovog člana, s tim što su veliki potrošači dužni da sačine, bez odlaganja, mesečne i sedmodnevne planove štednje i racionalne potrošnje prirodnog gasa.

Član 32

Ako se potrošnja prirodnog gasa ne uskladi sa planovima selektivnog ograničenja potrošnje i planom raspodele prirodnog gasa, preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa dužno je da preduzme mere za održavanje planske potrošnje prirodnog gasa, uključujući i primenu mera privremene obustave isporuke prirodnog gasa velikim potrošačima, odnosno grupama potrošača koji se ne pridržavaju planiranog ograničenja.

U slučaju iz stava 1 ovog člana preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa dužno je da sredstvima javnog informisanja, bez odlaganja, obavesti potrošače o razlozima zbog kojih je došlo do privremene obustave isporuke prirodnog gasa, kao i ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Član 33

Ako u slučaju ograničenja potrošnje gasa, preduzete mere ne daju očekivane rezultate, Vlada Republike Srbije može propisati posebne mere za ograničenje potrošnje prirodnog gasa.

VII TARIFNI SISTEM I ENERGETSKI BILANS

Član 34

Tarifnim sistemom za prodaju prirodnog gasa utvrđuje se naročito:

- 1) kategorija potrošnje, odnosno potrošača za koje se određuju tarifni stavovi;
- 2) načela i kriterijumi za određivanje tarifnih stavova;
- 3) način utvrđivanja obračunskih elemenata na koje se primenjuju tarifni stavovi;

Tarifni sistem donosi javno preduzeće osnovano za obavljanje delatnosti istraživanja, proizvodnje, prerade i prometa nafte i prirodnog gasa, na način propisan zakonom.

Član 35

Energetski bilans proizvodnje i potrošnje prirodnog gasa Republike sadrži naročito podatke o: proizvodnji i potrošnji prirodnog gasa; odnosno nabavci, uvozu, izvozu, višku ili manjku prirodnog gasa kao i način i mere za ostvarivanje bilansa Republike.

Energetski bilans Republike donosi preduzeće iz člana 34 stav 2 ovog zakona, najkasnije do 15. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Član 36

Opšti uslovi o isporuci prirodnog gasa i Tarifni sistem za prodaju prirodnog gasa objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

VIII KAZNENE ODREDBE

Član 37

Novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice koje je potrošač prirodnog gasa, ako:

- 1) priključi svoj objekat na gasovod isporučioaca ili poveća potrošnju prirodnog gasa bez energetske saglasnosti (član 15 stav 1);
- 2) samovlasno priključi svoje unutrašnje gasne instalacije na gasovod isporučioaca (član 19 stav 3);
- 3) održava unutrašnje gasne instalacije, a ne ispunjava propisane uslove (član 22 stav 3);

4) održava unutrašnje gasne instalacije, a ne vodi posebnu evidenciju o izvedenim radovima na održavanju (član 23);

5) ne uskladi količinu potrošnje prirodnog gasa sa dozvoljenim količinama i ne sačini mesečne i sedmodnevne planove štednje i racionalne potrošnje (član 31 stav 3);

Za privredni prestup iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 38

Novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa, ako:

1) ne obezbedi trajno i nesmetano snabdevanje potrošača prirodnog gasa u pogledu količina i kvaliteta u skladu sa zakonom, opštim uslovima i ugovorom (član 7);

2) ne vrši kontrolu i održavanje gasovoda i ne vodi posebnu evidenciju o tome na propisani način (član 14 stav 1);

3) održavanje gasovoda poveri subjektu koji ne ispunjava propisane uslove (član 14 stav 2);

4) ne vrši kontrolu tehničke ispravnosti i održavanje unutrašnjih gasnih instalacija na propisani način (član 22 st. 1 i 2);

5) poveri održavanje unutrašnjih gasnih instalacija subjektu koji ne ispunjava propisane uslove (član 22 stav 4);

6) ne vodi posebnu evidenciju o kontroli ispravnosti i o izvedenim radovima na održavanju unutrašnjih gasnih instalacija (član 23);

7) ne organizuje neprekidno dežurstvo za hitne intervencije (član 25 tačka 1);

8) na zahtev potrošača ne izvrši odmah kontrolu, odnosno popravku dela unutrašnjih gasnih instalacija (član 25 tačka 2);

9) ne vrši godišnje preglede ispravnosti unutrašnjih gasnih instalacija (član 25 tačka 3);

10) ne prekine isporuku prirodnog gasa kad se za to steknu propisani uslovi (član 25 tačka 4).

Za privredni prestup iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 39

Novčanom kaznom od 20.000 do 130.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa, ako:

1) ne donese planove selektivnog ograničenja potrošnje prirodnog gasa u propisanom roku (član 30 st. 2 i 3);

2) ne preduzme mere za održavanje planske potrošnje prirodnog gasa (član 32 stav 1);

3) ne donese energetske bilans proizvodnje i potrošnje prirodnog gasa Republike u propisanom roku (član 35 stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 40

Novčanom kaznom od 15.000 do 100.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

1) gradi objekte ili izvodi druge radove ispod, nad i pored gasovoda kojim se narušava nesmetan i bezbedan transport i distribucija gasa ili se ugrožava bezbednost ljudi i imovine (član 13 stav 1);

2) izvodi neophodne radove bez saglasnosti preduzeća koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa (član 13 stav 2);

Za privredni prestup iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 41

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara, kazniće se za privredni prestup preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa, ako:

1) ne priključi potrošača na gasovod nakon nalaza nadležnog inspektora da ti objekti ispunjavaju propisane uslove (član 20 stav 2);

2) obustavi isporuku prirodnog gasa, a prethodno ne upozori potrošača na nedostatke i ne odredi mu rok za otklanjanje tih nedostataka (član 28 stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 42

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara, kazniće se za prekršaj preduzeće koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa, ako u propisanim rokovima:

1) ne izda saglasnost za izvođenje neophodnih radova ispod, nad i pored gasovoda (član 13 stav 2);

2) ne izda rešenje o elektroenergetskoj saglasnosti (član 16 stav 2);

3) ne izda tehničke uslove za izvođenje propisanih radova (član 18 stav 3);

4) ne priključi na gasovod unutrašnje gasne instalacije potrošača kada su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi (član 19 stav 1);

5) ne obavesti potrošače i nadležno ministarstvo o razlozima zbog kojih je došlo do privremene obustave isporuke prirodnog gasa (član 32 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u preduzeću novčanom kaznom od 300 do 1.000 dinara.

Član 43

Novčanom kaznom od 100 do 1.000 dinara, kazniće se za prekršaj građanin, ako:

1) gradi objekte ili izvodi druge radove ispod, nad i pored gasovoda kojima se narušava nesmetan i bezbedan transport i distribucija gasa ili se ugrožava bezbednost ljudi i imovine (član 13 stav 1);

2) izvodi neophodne radove bez saglasnosti preduzeća koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa (član 13 stav 2);

3) priključi svoj objekat na gasovod ili poveća potrošnju prirodnog gasa bez energetske saglasnosti (član 15 stav 1);

4) samovlasno priključi unutrašnje gasne instalacije na gasovod (član 19 stav 3);

5) ne preduzme mere neophodne zaštite u slučaju oštećenja unutrašnje gasne instalacije i o tome ne obavesti preduzeće na čiji je gasovod priključena unutrašnja gasna instalacija (član 24);

6) ne uskladi potrošnju prirodnog gasa (član 31 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 tač. 3 do 6 ovog člana, kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 dinara.

Član 43a

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 dinara, kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako:

1) gradi objekat i izvodi druge radove ispod, nad i pored gasovoda kojim se narušava nesmetan i bezbedan transport i distribucija gasa ili se ugrožava bezbednost ljudi i imovine (član 13 stav 1);

2) izvodi neophodne radove bez saglasnosti preduzeća koje obavlja delatnost transporta, odnosno distribucije prirodnog gasa (član 13 stav 2);

3) održava gasovod, a ne ispunjava propisane uslove (član 14 stav 2);

4) održava unutrašnje gasne instalacije, a ne ispunjava propisane uslove (član 22 stav 4).

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44

Radnici koji nemaju položen stručni ispit, a koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona na određenim poslovima i zadacima za koje je uslov položen stručni ispit, nastavljaju da rade na tim poslovima do polaganja stručnog ispita, a najduže do godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Radnici sa odgovarajućom stručnom spremom, koji nemaju stručni ispit, a do dana stupanja na snagu ovog zakona proveli su na poslovima rukovođenja, rukovanja, odnosno održavanja uređajima i postrojenjima gasovoda najmanje pet godina nisu obavezni da polažu stručni ispit u smislu ovog zakona.

Radnici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona rade na poslovima iz člana 8 ovog zakona, a nemaju propisanu stručnu spremu mogu i dalje obavljati ove poslove ako imaju najmanje osam godina radnog iskustva na tim poslovima i položen stručni ispit.

Član 45

Propise iz člana 9 ovog zakona nadležno ministarstvo doneće najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz člana 10 stav 2 i člana 21 stav 2 ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove energetike doneće najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46

Opšte uslove o isporuci prirodnog gasa Vlada Republike Srbije doneće najkasnije u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

Tarifni sistem za prodaju prirodnog gasa, preduzeće iz člana 34 stav 2 ovog zakona doneće najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o transportu, distribuciji i korišćenju prirodnog gasa

("Sl. glasnik RS", br. 12/96)

Član 18

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) odredbe člana 62 Zakona o valorizovanju novčanih kazni za prekršaje iz republičkih zakona ("Službeni glasnik RS", br. 53/93),
- 2) odredbe člana 47 Zakona o izmenama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne prestupe i prekršaje ("Službeni glasnik RS", br. 48/94).

Član 19

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".